

Problemàtiques associades al servei de recollida de residus urbans

El Síndic de Greuges ha rebut queixes per les molèsties causades per la recollida de residus urbans.

Les queixes en aquesta matèria tenen a veure amb les molèsties o els conflictes següents: sorolls causats pel buidatge dels contenidors, disconformitat amb els emplaçaments triats per col·locar-los, pudors per un manteniment i una neteja inadequats o acumulació de deixalles i brutícia al voltant dels contenidors. Normalment la persona que demana la intervenció del Síndic de Greuges ho fa després d'haver plantejat la qüestió al seu ajuntament i no haver-ne obtingut resposta o no estar-hi d'acord.

La recollida de residus i la neteja viària són un dels serveis de prestació obligatòria de tots els ajuntaments amb independència de la grandària de la localitat. La recollida de residus és un servei imprescindible i que ha de ser prestat per l'Administració pública, juntament amb el subministrament d'aigua potable o l'enllumenat públic. Només cal recordar fets reals de manca de prestació d'aquest servei: el trastorn que causa a la qualitat de vida i a la salubritat pública l'amuntegament de deixalles als espais públics.

Les molèsties del servei de recollida han de ser proporcionades a la seva eficàcia i al control de les condicions de prestació del servei

Fa molts anys el sistema generalitzat de recollida de brossa domèstica era de porta a porta i de forma manual en el mateix moment en què els ciutadans dipositaven la brossa al carrer, segons els horaris prèviament fixats per la municipalitat.

Els nous hàbits socials i el canvi en el consum de productes domèstics ha alterat de manera important els tipus de les deixalles. La composició de les deixalles ha variat amb el pas del temps. Ara és molt més diversa i se n'ha incrementat el volum de manera important. D'altra banda, l'obligació de ser més respectuosos amb l'entorn natural i d'aprofitar millor els recursos naturals ha fet desenvolupar formes de recollida selectiva, amb una logística molt més complexa, amb l'ús d'elements mecànics i amb la necessitat d'ocupar

espais a la via pública que abans restaven lliures. En una mateixa població i segons la tipologia de la trama urbana i les activitats econòmiques o residencials predominants, poden conviure sistemes diferents de recollida de residus i, per tant, també diferents demandes de col·laboració a la ciutadania.

Sens dubte, la correcta prestació del servei significa que el ciutadà ha de suportar algunes càrregues per obtenir un benefici superior per a ell mateix i per al conjunt de la col·lectivitat. S'espera que l'Administració pública apliqui solucions raonades, eficaces, unes molèsties proporcionades a l'eficàcia en el servei i un correcte control de les condicions en què es realitza la prestació, per corregir el que calgui.

La decisió municipal d'on emplaçar els contenidors és discrecional i ha de ser motivada

La disconformitat amb la ubicació dels contenidors acostuma a ser la queixa més freqüent. La decisió municipal d'on emplaçar els contenidors és de caràcter discrecional en funció de la informació de què disposa l'ajuntament sobre les característiques de la zona, el volum de residus que cal recollir i les característiques tècniques de la recollida mecànica. És per això que el Síndic no suggereix canvis d'emplaçament, si no és que hi ha una evidència clara d'una situació millor que no s'ha tingut en compte.

Pel que fa a les queixes pel soroll en les operacions de descàrrega mecànica, ja sigui pels vehicles o per la recollida de vidre, els ajuntaments manifesten al Síndic que estan obligant els concessionaris del servei a utilitzar nous vehicles i sistemes més silenciosos que millorin la maquinària o emprin el gas o l'electricitat com a energia mecànica. La recollida no sempre es pot fer en horari diürn. L'horari acostuma a estar condicionat per la densitat de trànsit diürn i pels horaris de recepció de residus als abocadors. No obstant això, cal que la recollida selectiva de vidre no es faci en horari nocturn.

Pel que fa a la brutícia al voltant dels contenidors acostuma a tenir l'origen en una capacitat insuficient, una baixa freqüència de recollida o en el comportament incívic dels ciutadans. El Síndic ha posat de manifest la importància de

la tasca d'informació i de pedagogia que han de fer els ajuntaments i, en conseqüència, dels bons hàbits dels ciutadans a l'hora de col·laborar en la millora del servei i en les condicions de recollida.

Com ja s'ha dit més amunt, normalment el Síndic no adopta resolucions dirigides a modificar la situació existent quan es tracta de decisions discrecionals, com la d'on emplaçar els contenidors. No obstant això, recorda als ajuntaments que estan obligats a oferir una

resposta raonada i suficient a les peticions o les propostes que facin els veïns en aquesta matèria i que també tenen el deure de vigilar que el servei es presti en les condicions menys molestes per als ciutadans. La millor informació i la resposta singular a les observacions fetes pels veïns millora la bona percepció del servei i pot pacificar solucions que inicialment poden no haver estat ben rebudes.

Queixa 02075/2009

Veïns del municipi de Collbató van manifestar la seva queixa per la suposada manca d'actuació suficient de l'Ajuntament a les seves reclamacions per la neteja insuficient dels contenidors, la presència de deixalles al voltant i l'emplaçament dels contenidors a sobre la vorera, fet que dificultava el pas als vianants. Si bé la qüestió de la neteja i la brutícia es va resoldre, en vista de l'emplaçament dels contenidors, el Síndic va suggerir-ne el canvi atès que podria ser contrari a les determinacions de la Llei 20/1991, del 25 de novembre, de promoció de l'accessibilitat i de supressió de barreres arquitectòniques i altres normes concordants. L'Ajuntament va informar que els contenidors havien estat traslladats a altres emplaçaments que no afectaven el pas de vianants.

Queixa 04222/2010

El reclamant va acudir al Síndic perquè entenia que les respostes donades per l'Ajuntament de Barcelona a les seves reclamacions pel soroll produït per la recollida de mobles en horari nocturn no eren suficients. Les respostes ofertes per l'Ajuntament justificaven l'activitat en horari nocturn per no entorpir la circulació de vehicles, manifestaven que era inevitable causar un mínim de molèsties pel tipus de residu recollit i que havien avisat els operaris perquè fossin el màxim de curosos en la seva feina. El Síndic va considerar que no hi havia actuació irregular en vista de les cinc respostes donades al reclamant, si bé va suggerir a l'Ajuntament una major tasca de pedagogia i de sensibilització als operaris encarregats de la recollida.

[Pàgines extretes de l'Informe 2010. Clica aquí per accedir-hi.](#)